

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ І ФІНАНСІВ

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ
ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Тестові завдання для
діагностики якості знань здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
всіх спеціальностей навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів
денної та заочної форми навчання

Кам'янець-Подільський, 2023

УДК 330.101.54
Н 69

Олена НІСХОДОВСЬКА - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Олександр БУРЛАКОВ - кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

Рецензенти:

Павліна ФУГЕЛО - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем ЗВО «ПДУ»

Ірина ЗАВАДСЬКА - кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності імені Т. Сосновської, навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»

Рекомендовано до друку науково-методичною радою ЗВО «ПДУ»

протокол № __ від _____ р.

Олена Нісходовська, Олександр Бурлаков

Н 69

Історія економіки та економічної думки: тестові завдання для діагностики якості знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів денної та заочної форми навчання Кам'янець-Подільський, 2023. –38 с.

УДК 330.101.54

© Нісходовська О.Ю., 2023

© Бурлаков О.С., 2023

© ЗВО «ПДУ», 2023

Зміст

Вступ	4
<i>Змістовий модуль 1</i>	
Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки	5
Тема 2. Господарство первісного суспільства та економічна думка на етапі становлення ранніх цивілізацій.	7
Тема 3 . Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – Vст. н.е.).	10
<i>Змістовий модуль 2</i>	
Тема4. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (кінець V – XV ст.).	12
Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.).	14
Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	16
Тема 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XXст.).	18
Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.).	21
<i>Змістовий модуль 3</i>	
Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.)	23
Тема 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.).	25
Тема 11. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)	26
Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці.	28
Тема 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст..	30
Питання, які виносяться на підсумковий контроль знань	35
Рекомендовані джерела інформації	37

Вступ

Однією з сучасних технологій оцінювання знань студентів є тестування навчальної діяльності. Діагностика якості навчальних досягнень студентів за допомогою тестів покликане сприяти кардинальній зміні контролю навчальних вмінь студентів шляхом наукового обґрунтування апарату, засобів, методів оцінних технологій.

Об'єктом тестування стають компетенції, що потрібні випускнику системи вищої освіти. Традиційно тести виконують відбірну функцію і використовуються для цілей:

- діагностичних, щоб дати студенту можливість з'ясувати, що йому потрібно доробити і вивчити;
- управлінських, тобто для керівництва із подальшим процесом навчання та стимулювання.

Типовий тест є низкою теоретичних питань або практичних вправ, які супроводжуються кількома варіантами відповіді, один з яких є правильним; іноді тест може мати більш ніж одну правильну відповідь. Перевага тестів порівняно з усними опитуваннями або письмовими відповідями на теоретичні питання полягає передусім у спрощенні та суттєвому прискоренні процесу перевірки та мінімізації суб'єктивізму з боку викладача.

Тест слугує не лише перевірці засвоєння і запам'ятовування студентом основних теоретичних положень курсу, а й виявляє глибину їх розуміння, вміння застосовувати на практиці, певну здатність аналізу.

Запропонований тестовий тренінг охоплює всі теми курсу «Історія економіки та економічної думки», передбачений навчальною робочою програмою та являє собою дидактичне забезпечення аудиторної та дистанційної роботи з метою формування знань, навичок та вмінь студентів.

Дидактичні матеріали можуть використовуватися під час семінарсько-практичних занять чи виноситись на самостійне опрацювання з подальшим аналізом в аудиторії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема. Предмет і метод історії економіки та економічної думки

1. Предметом історії економічних вчень є:

- а) історія виникнення і розвитку економічних відносин;
- б) історичний процес виникнення і розвитку, змагання і зміни економічних ідей, що виражали інтереси тих чи інших класів і соціальних груп, а також загальнолюдські погляди на економічні процеси на різних етапах розвитку суспільства;
- в) історія виникнення і розвитку продуктивних сил людства;
- г) всі відповіді вірні;
- д) всі відповіді не вірні.

2. Основний зміст історії економічних вчень полягає в:

- а) дослідженні допоміжних історичних дисциплін;
- б) дослідженні історіографії;
- в) дослідженні історії політичної економії, починаючи від зародження економічних ідей у творах стародавніх мислителів і закінчуючи сучасною економічною думкою.

3. Соціально-економічні відносини це:

- а) такі зв'язки поміж людьми у виробничому процесі, котрі визначаються типом власності на засоби виробництва;
- б) відносини з приводу участі в процесі виробництва;
- в) відносини з приводу розподілу прибутку.

4. Конкретними засобами історії економічних вчень є:

- а) спостереження;
- б) аналіз;
- в) абстрагування;
- г) синтез;
- д) всі відповіді вірні;
- ж) всі відповіді не вірні;
- з) вірні відповіді в, г;
- і) вірні відповіді а, б, г;
- й) вірні відповіді б, г.

5. Абстрагування це:

- а) зібрання до купи всіх елементів теорії;
- б) означає очищення наших уявлень про досліджуванні процеси від випадкового і відокремлення в них міцного, стійкого, типового;

в) спосіб мислення.

6. До функцій теорії економічних вчень необхідно віднести:

- а) пізнавальна;
- б) математична;
- в) критична;
- г) прогнозична;
- д) ідеологічна;
- ж) прагматична;
- з) фізична;
- і) всі відповіді вірні;
- й) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, б, в;
- л) вірні відповіді г, д, ж;
- м) вірні відповіді б, д, з;
- н) вірні відповіді а, в, г, ж.

7. Прагматична функція історії економічних вчень полягає в:

- а) тому, що економічна теорія, вивчаючи сучасний стан економіки іноді давала рекомендації, які визначали перспективи економічного розвитку далеко вперед;
- б) простеженні розвитку економічної науки від перших її кроків до сьогодення;
- в) використанні рекомендацій економічної науки, втілення її у життя, спрямуванні на благо як суспільства в цілому, так і кожної людини зокрема.

8. Основний зміст історії економічної думки полягає в дослідженні:

- а) допоміжних історичних дисциплін;
- б) історіографії діяльності економічних наукових осередків та центрів економічної науки;
- в) історії політичної економії, починаючи від зародження економічних ідей у творах стародавніх мислителів і закінчуючи сучасною економічною думкою;
- г) економічної світової історії.

9. Історія економічних учень охоплює формування наук:

- а) політичної економії;
- б) фінансів, статистики, бухгалтерського обліку;
- в) філософії, історії, економічної географії;
- г) мікро- і макроекономіки;
- д) правильна відповідь відсутня.
- е) прикладних наук;
- ж) менеджменту і маркетингу;
- з) економічних наук;
- и) гуманітарних наук;

10. Як варто розглядати стадії розвитку економічної думки?

- а) економічні школи - авторська думка;
- б) авторська думка - економічні школи;
- в) економічні школи - доавторська думка - авторська думка;
- г) доавторська думка - авторська думка - економічні школи.

**Тема . Господарство первісного суспільства та економічна думка
на етапі становлення ранніх цивілізацій.**

1. Просте товарне виробництво виникло спочатку в:

- а) Фінікії;
- б) державі інків;
- в) Вавілоні;
- г) державі ацтеків;
- д) Греції;
- ж) державі стародавніх германців;
- з) всі відповіді вірні;
- і) всі відповіді не вірні;
- й) вірні відповіді а, в, д;
- к) вірні відповіді д, ж;
- л) вірні відповіді б, в.

2. Пам'ятки письма і економічної думки Стародавнього Сходу це:

- а) життя святих;
- б) зведення законодавства;
- в) літописи;
- г) трактати про мистецтво управління державою;
- д) всі відповіді вірні;
- ж) всі відповіді не вірні;
- з) вірні відповіді а, б, в;
- і) вірні відповіді б, г;
- й) вірні відповіді в, г.

3. Найбільш древніми трактатами Стародавнього Єгипту, що відображали розвиток економічної думки були:

- а) «Артхашастра»;
- б) «Повчання гераклеопольського царя своєму сину»;
- в) «Нікомахова етика»;
- г) «Повчання Ахтоя своєму сину Піопі»;
- д) «Закони царя Хаммурапі»;
- ж) «Речення Іпусера»;
- з) «Закони»;

- к) всі відповіді вірні;
- л) всі відповіді не вірні;
- м) вірні відповіді а, б, в, г;
- н) вірні відповіді б, г, ж;
- о) вірні відповіді д, ж, з.

4. Головним завданням « Законів царя Хаммурапі»(1792-1750 рр. до н. е.) було:

- а) узаконення рабства;
- б) захист рабовласників;
- в) захист вільних виробників;
- г) регламентація боргового рабства.

5. В Індії в кінці VI ст. до н.е. за часів правління царя Чандрагупти I його радником Каутільсю Вішнугуптою було написано економічний трактат:

- а) «Веди» ;
- б) «Віная пітака»;
- в) «Артхашастра».

6. Збірка «Лунь-юй» (розмови і роздуми) записана в VI-V ст.д.н.е. учнями зі слів:

- а) Сунь Ятсена;
- б) Чан-Кайші;
- в) Ден-Сяопіна;
- г) Конфуція;
- д) Мао Дзедуна.

7. До легістів, які були виразниками економічних ідей у Китаї у IV до н.е. необхідно віднести:

- а) Мен-цзи;
- б) Цзи-Чань;
- в) Сюнь-Цзи;
- г) Лі-Куси;
- д) У-Саньгуй;
- ж) Гунсунь-Янь (Шань-Янь);
- з) всі відповіді вірні;
- к) всі відповіді не вірні;
- л) вірні відповіді а, б, в;
- м) вірні відповіді б, г, ж;
- н) вірні відповіді г, д, ж.

8. Зачатки економічної думки Стародавньої Греції були відображені у творах слідуєчих авторів:

- а) Калігули;
- б) Гомера;

- в) Креза;
- г) Гесіода;
- д) Пірра;
- ж) Перікла;
- з) Нерона;
- к) Ксенофонта;
- л) Катіліни;
- м) Платона;
- н) Тацита;
- о) Арістотеля;
- п) Сенеки;
- р) всі відповіді вірні;
- с) всі відповіді не вірні;
- т) вірні відповіді а, б, г, з, л, м;
- у) вірні відповіді б, г, ж, к, м, о;
- ф) вірні відповіді к, л, м, н, о, п;
- х) вірні відповіді в, г, д, ж, з, к.

9. Виразниками економічної думки Стародавнього Риму були:

- а) Катон Старший;
- б) Югурта;
- в) Варрон;
- г) Ганнібал;
- д) Колумелла;
- ж) Агріппіна;
- з) брати Тіберій та Гай Гракхи;
- к) Езоп;
- л) Луцій Сергій Катіліна;
- м) Сціпіон;
- н) Марк Тулій Ціцерон;
- о) Йосиф Флавій;
- п) Луцій Анней Сенека;
- р) Луцій Корнелій Сулла;
- с) Августин Блаженний;
- т) всі відповіді вірні;
- у) всі відповіді не вірні;
- ф) вірні відповіді б, г, з, о, п, р;
- х) вірні відповіді а, в, д, з, л, н, п, с;
- ц) вірні відповіді а, б, в, г, д, н, п, р, с.

10. Перу Арістотеля належать слідуючі твори, які носять економічний характер:

- а) «Історія війни з готами»;
- б) «Нікомахова етика»;
- в) «Енеїда»;

- г) «Про державу»;
- д) «Політика»;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді б, д;
- л) вірні відповіді а, б, в;
- м) вірні відповіді г, д.

Тема. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – Vст. н.е.).

1. *Який з видів праці переважно використовували в Стародавній Греції?*
 - а) працю рабів;
 - б) найману працю;
 - в) працю селян;
 - г) працю робітників.
2. *Коли почалося формування вчень про економіку?*
 - а) п'ять тисяч років тому;
 - б) чотири тисячі років тому;
 - в) три тисячі років тому;
 - г) дві тисячі років тому;
 - д) одна тисяча років тому;
 - е) правильної відповіді немає.
3. *Перша економічна праця, що містила опис господарства, з'явилася у:*
 - а) Вавилоні;
 - б) Китаї;
 - в) Індії;
 - г) Стародавній Греції;
 - д) Стародавньому Римі.
4. *Чинниками створення вартості Сей вважав:*
 - а) працю;
 - б) землю;
 - в) капітал;
 - г) підприємницький хист.
5. *Формаційний підхід періодизації економічної історії полягає в поділі світової історії на:*
 - а) індустріалізм-капіталізм-імперіалізм;

- б) історію давніх часів-Середньовіччя-нову-новітню;
 - в) первісно-общину, рабовласницьку, феодальну, капіталістичну, комуністичну суспільно-економічні формації;
 - г) аграрну, промислову, технотронну цивілізації.
6. *До функцій історії економічної думки необхідно віднести:*
- а) пізнавальна;
 - б) критична;
 - в) прогностична;
 - г) прагматична;
7. *Арістотель відносив до сфери хрематистики:*
- а) землеробство і ремесло;
 - б) торгівлю і лихварство;
 - в) дрібну торгівлю.
8. *Автором терміна “політична економія” є:*
- а) Арістотель;
 - б) Аквінський;
 - в) Монкретсьєн;
 - г) А. Сміт.
9. *Яке із визначень найбільш повно характеризує предмет загальної економічної теорії:*
- а) це наука про динаміку матеріальних і духовних потреб людини;
 - б) це наука про найбільш загальні закони розвитку суспільства в умовах обмеженості ресурсів;
 - в) це наука про виробництво і критеріях розподілу вироблених благ.
10. *Що є засобами праці:*
- а) сировина, яка поступає в подальшу обробку;
 - б) корисні копалини, які дані природою;
 - в) інструменти, механізми, машини, автомати.
11. *Праця виступає як процес функціонування:*
- а) робочої сили;
 - б) засобів виробництва;
 - в) різних елементів продуктивних сил

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (кінець V – XV ст.).

1. *Характерною рисою східного землеволодіння було:*

- а) виключно приватна власність на землю;
- б) те, що при існуванні приватної власності на землю держава розпоряджалась значним фондом земель, що дозволяло контролювати її розвиток приватних господарств;
- в) виключно державна власність на землю.

2. *Перу видатного китайського вченого XI ст. Лі Гоу належить твір економічного характеру:*

- а) «Держава і податки»;
- б) «План збагачення держави, план зміцнення армії, план заспокоєння народу»;
- в) «Фінанси держави».

3. *«Коран» як джерело історичної та економічної думки середньовіччя засуджує:*

- а) майнову нерівність;
- б) скупість;
- в) приватну власність;
- г) жадібність;
- д) торгівлю;
- ж) лихварство;
- з) всі відповіді вірні;
- к) всі відповіді не вірні;
- л) вірні відповіді а, б, в;
- м) вірні відповіді б, г, ж;
- н) вірні відповіді в, г, д.

4. *В арабських країнах Магрибу (Півн. Африка) головним ідеологом часів розквіту феодалізму в XIV був:*

- а) Авіцена;
- б) Ібн-Хальдун;
- в) Мухаммед.

5. *Пам'ятка розкладу рабовласницьких і первіснообщинних відносин «Салічна правда» (481-511pp.) франків захищає:*

- а) торгівлю;
- б) земельну власність сусідської общини і вільного селянина-общинника;
- в) приватну власність окремих селянських господарств;
- г) лихварство;
- д) банківський відсоток;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, б;
- л) вірні відповіді б, в;
- м) вірні відповіді г, д.

6. В *«Зведеннях канонічного права» (XIIст.)* балонського монаха Граціана засуджується:

- а) приватна власність;
- б) лихварство;
- в) землеробство;
- г) торгівля;
- д) велика земельна власність;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, б;
- л) вірні відповіді б, г;
- м) вірні відповіді г, д.

7. Головний каноніст середньовіччя Хома Аквінський (1225-1274) в своїй роботі *«Сума теології»* відстоює:

- а) рабство;
- б) кріпацтво;
- в) приватну власність;
- г) самозабезпечення держави;
- д) натуральне господарство;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;

8. *Смітфільдська програма повстання Уота Тайлера (1381р.)* вимагала:

- а) ліквідацію монархії;
- б) секуляризації церковних земель і общинних угідь, що були незаконно захоплені феодалами;
- в) встановлення республіканського ладу.

9. Коли було прийнято 1-й Литовський статут-кодекс прав феодалів, який закріплював станові привілеї та принципи соціального устрою і державного ладу Великого князівства Литовського?

- а) 1586р.
- б) 1583р.

- в) 1529р.
- г) 1566р.
- д) 988р.
- ж) 1242р.

10. Економічні ідеї Івана Грозного були відображені в:

- а) літописах;
- б) чолобитних;
- в) Судібнику;
- г) трактатах;
- д) переписці з А.Курбським;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, б в;
- л) вірні відповіді в, д;
- м) вірні відповіді б, г.

**Тема. Формування передумов ринкової
економіки в країнах Європейської цивілізації
(XVI – перша половина XVII ст.).**

1. Під революцією цін в Західній Європі в XVI ст. необхідно розуміти:

- а) зростання цін на прянощі в зв'язку з послабленням торгівлі з Індією;
- б) різке підвищення в кілька разів цін на товари першої необхідності в зв'язку з падінням цін на золото;
- в) падіння цін на продукти сільського господарства в зв'язку з невідповідністю цін на промислові товари та сільськогосподарську продукцію.

2. Автором відомого утопічного твору «Місто сонця» був:

- а) Томас Мор;
- б) Томас Мюнцер;
- в) Томазо Кампанелла.

3. Під час Великої Англійської буржуазної революції рух диггерів очолив:

- а) Джон Лільберн;
- б) Джерард Уінстенлі;
- в) Томас Мен.

4. Ранньому меркантилізму було характерне:

- а) заборона вивозу грошей;
- б) обмеження експорту;
- в) обмеження імпорту;
- г) посилення добування золота і срібла;

- д) встановлення високого ввізного мита;
- ж) встановлення високого вивізного мита;
- з) зниження позичкового відсотка;
- к) всі відповіді вірні;
- л) всі відповіді не вірні;
- м) вірні відповіді а, б, в;
- н) вірні відповіді а, б, г, д, з;
- о) вірні відповіді д, ж, з.

5. *Найбільш значними представниками меркантилізму в Англії були:*

- а) Томас Мор;
- б) Уільям Стаффорд;
- в) Френсіс Бекон;
- г) Олівер Кромвель;
- д) Томас Мен;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, б;
- л) вірні відповіді г, д;
- м) вірні відповіді б, д.

6. *Термін політекономія вперше ввів в науковий обіг:*

- а) Арістотель;
- б) Антуан Монкретьєн;
- в) Франціско Пісарро.

7. *Найбільш значними представниками меркантилізму в Італії були:*

- а) Джованні Бокаччо;
- б) Гаспаро Скаруффі;
- в) Чезаре Борджа;
- г) Бернардо Даванзатті;
- д) всі відповіді вірні;
- ж) всі відповіді не вірні;
- з) вірні відповіді а, б, в;
- к) вірні відповіді б, г;
- л) вірні відповіді б, в, г.

8. *Пізній італійський меркантиліст Антоніо Серра вважав, що єдиним засобом збільшення кількості грошей є:*

- а) чергова емісія;
- б) сприятливий торговий баланс;
- в) зниження облікової ставки.

9. *Визначне місце в історії російського меркантилізму посідає автор твору «Книга о скудости и богатстве»:*

- а) Ордин-Нащокін;
- б) Посошков;
- в) Петро І;
- г) Юрій Крижанич.

10. Сучасником Петра І, автором творів, що відбивають розвиток меркантилізму в Росії «Уявлення про купецтво і ремесла» (1748), «Роздуми про товари, привозні і вивозні Астраханського порту» був:

- а) М. Ломоносов;
- б) В.М. Татіщев;
- в) Меншиков.

**Тема. Розвиток ринкового господарства
в період становлення національних держав
(друга половина XVII – перша половина XIX ст.)**

1. *Перу видатного англійського економіста У.Петті належать праці:*

- а) «Обзор земель армії»;
- б) «Капіталізм і свобода»;
- в) «Трактат про податки та збори»;
- г) «Політична анатомія Ірландії»;
- д) «Дослідження про природу та причини багатства народів»;
- ж) «Політична арифметика»;
- з) «Капітал»;
- к) «Різне про гроші»;
- л) всі відповіді вірні;
- м) всі відповіді не вірні;
- н) вірні відповіді а, в, г, ж, к.
- о) вірні відповіді а, в, г, д;
- п) вірні відповіді д, ж, з, к.

2. *У. Петті виступав проти:*

- а) заміни металевих грошей на банкноти;
- б) біметалізму;
- в) ввозу в країну іноземної монети.

3. *У. Петті займався слідуючими аспектами грошей:*

- а) фальшування грошей;
- б) обрізка монети;
- в) законодавчою зміною вартості монет;
- г) експортом монети;
- д) визначення кількості грошей необхідних для обороту;

- е) всі відповіді вірні;
- ж) всі відповіді не вірні;
- з) вірні відповіді а, б, в;
- к) вірні відповіді б, в, д;
- л) вірні відповіді в, г, д.

4. *Засновником класичної політекономії у Франції був:*

- а) Франсуа Кене;
- б) П'єр Лепезан де Буагільбер;
- в) Давид Рікардо.

5. *До економічної школи фізіократів необхідно віднести:*

- а) Робесп'єра;
- б) Дюлона де Немура;
- в) Сен-Жюста;
- г) Д. Аламбера;
- д) Жан Жака Руссо;
- ж) Мірабо;
- з) Франсуа Кене;
- к) Мюрата;
- л) А.Тюрго;
- м) всі відповіді вірні;
- н) всі відповіді не вірні;
- о) вірні відповіді а, б, в, г;
- п) вірні відповіді б, г, ж, з, л;
- р) вірні відповіді ж, з, к, л;
- с) вірні відповіді в, г, д, ж.

6. *П'єром Лепезаном де Буагільбером було написано слідуючі праці економічного характеру:*

- а) «Докладний опис становища Франції, причини занепаду її добробуту і прості засоби відновлення, або як за один місяць дістати королю грошей, яких він потребує, і збагатити все населення»;
- б) «Зерно»;
- в) «Обвинувачення Франції»;
- г) «Природа ренти»;
- д) «Трактат про природу обробки й користі зерна»;
- ж) «Податки»;
- з) «Міркування про природу багатства, грошей і податків»;
- к) «Дослідження про рідкість грошей»;
- л) всі відповіді вірні;
- м) всі відповіді не вірні;
- н) вірні відповіді а, в, д, з, к;
- о) вірні відповіді а, б, в, г, д;
- п) вірні відповіді д, ж, з, к.

7. В своїй знаменитій таблиці Кене порівнює:

- а) прибутковість сільського господарства і промислового виробництва;
- б) кількість продукції натурального господарства з кількістю продукції раціональної системи сільського господарства;
- в) прибутковість сільського господарства і торгівлі.

8. Свою таблицю Кене приводить в роботі:

- а) «Загальні принципи економічної політики хліборобської держави»;
- б) «Зерно»;
- в) «Податки».

9. Кене ділив суспільство на слідуючі класи:

- а) фермери;
- б) ремісники;
- в) землевласники;
- г) торговці;
- д) безплідний;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, в, д;
- л) вірні відповіді б, в, г;
- м) вірні відповіді г, д.

10. У 1776 році було видано «Міркування про створення та розподіл багатства», її автором є:

- а) Франсуа Кене;
- б) Анн Робер Жак Тюрго;
- в) Уільям Петті;
- г) Дені Дідро.

Тема. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XXст.).

1. Найвідомішим представником нової історичної школи був:

- а) Г. Шмоллер;
- б) Л. Brentano;
- в) К. Кніс;
- г) В. Рошер;
- д) В. Зомбарт;
- ж) К. Бюхер;

2. *Спільним для молодшої історичної школи було пояснення історичних фактів з позицій:*

- а) класового антагонізму;
- б) примату психології;
- в) примату корисності.

3. *Перу Г. Шмоллера належать такі історико-економічні праці:*

- а) «Історія дрібного ремісничого виробництва»;
- б) «Народне господарство, наука про народне господарство та його методи»;
- в) «Сучасний капіталізм»;
- г) «Аграрна політика»;
- д) «Соціалізм і соціальний рух в ХІХ ст.»;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, б;
- л) вірні відповіді г, д;
- м) вірні відповіді б, г.

4. *В якій праці В. Зомбарт сформулював засади расової теорії:*

- а) «Герої і торговці»;
- б) «Соціалізм і соціальний рух в ХІХ ст.»;
- в) «Сучасний капіталізм»;
- г) «Устрій господарського життя»;
- д) «Про людину»;
- ж) «Мета господарства».

5. *Загальною характерною рисою маржиналізму є:*

- а) класова інтерпретація суспільного розвитку;
- б) психологізація економічного аналізу;
- в) ідеалізація суспільно-економічних відносин.

6. *До австрійської школи маржиналізму необхідно віднести:*

- а) К. Менгера;
- б) А. Маршала;
- в) Ф. Візера;
- г) С. Джевонсона;
- д) Є. Бем-Баверка;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, в, д;
- л) вірні відповіді б, г, д;
- м) вірні відповіді а, в, г;
- н) вірні відповіді в, г, д.

7. Засновником лозанської школи маржиналізму був:

- а) В. Паретто;
- б) Л. Вальрас;
- в) С. Джевонс;
- г) Г. Госсен;
- д) А. Курно;
- ж) Дж.Б. Кларк.

8. Засновнику кембриджської школи маржиналізму А. Маршалу належать
слідуючі праці:

- а) Принципи економічної політики»;
- б) «Промисловість і торгівля»;
- в) «Основи економічної науки»;
- г) «Початки політичної економії»;
- д) «Принципи політичної економії»;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, б, в;
- л) вірні відповіді б, в, д;
- м) вірні відповіді в, г, д.

9. Поняття «еластичність попиту» в економічну науку ввів:

- а) Дж.Б. Кларк;
- б) Ж.Б. Сей;
- в) А. Маршал;
- г) Мак-Кулох;
- д) Сеніор;
- ж) В. Паретто.

10. Перу Дж.Б. Кларка належать слідуючі праці:

- а) «Зачатки політекономії»;
- б) «Розподіл багатства»»;
- в) «Суть економічної теорії»;
- г) «Основи економічної теорії»;
- д) всі відповіді не вірні;
- ж) всі відповіді не вірні;
- з) вірні відповіді а, б;
- к) вірні відповіді б, в;
- л) вірні відповіді в, г.

Тема. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.).

1. До українських економістів XIX ст. слід віднести автора праць *«Хронологічний огляд історії Новоросійського краю» (1836-1837)* та *«Досвід статистичного опису Новоросійського краю» (1850-1853)* уродженця Житомира:

- а) Т. Степанова;
- б) І. Вернадського;
- в) А. Скальковського;
- г) С. Олійничука;
- д) Д. Журавського.

2. Видатний російський вчений-економіст В. Каразін найпродуктивнішою формою підприємництва вважав:

- а) картель;
- б) концерн;
- в) індивідуальне, особисте підприємництво;
- г) акціонерне товариство;
- д) спільне підприємство;
- ж) товариство з обмеженою відповідальністю.

3. Економічні погляди О.М. Радіщева (1749-1802) було викладено у його *слідуючих працях*:

- а) «Подорож із Петербурга до Москви»;
- б) «Опис мого володіння, помістя, вотчини, села, або назви як хочеш»;
- в) «Опис Тобольського намісництва»;
- г) «Про податки»;
- д) «Про гостинний двір, Що при Біржі»;
- ж) «Лист про китайський торг»;
- з) всі відповіді вірні;
- к) всі відповіді не вірні;
- л) вірні відповіді а, б, в, д.
- м) вірні відповіді б, в, г.

4. Програмний документ декабристів *«Руська Правда»*, який відображав їх ідеї був написаний:

- а) П.І. Пестелем;
- б) М. Муравйовим;
- в) М.І. Тургенєвим;
- г) Бестужевим-Рюїніним;
- д) Рилєєвим;

ж) Каховським.

5. *Видатному українському економісту Д. Журавському (1810-1856) належить праця:*

- а) «Про податки»;
- б) «Основи економічної науки»;
- в) «Мета господарства»;
- г) «Статистичний опис Київської губернії».

6. *«Універсал для селян» з'явився влітку 1768 р. на Правобережній Україні, з його тексту випливає:*

- а) критикується монопольне право шляхетства на земельну власність;
- б) заклик до знищення феодально-кріпосницьких порядків, а значить і ліквідації поміщицької монополії на землю;
- в) необхідність надання кожному селянину права безкоштовного користування землею із громадського фонду;
- г) необхідність передачі кожному селянському двору по дві десятини землі.

7. *Г.С. Сковорода дає характеристику всій системі управління, показуючи як вона грабує бідняцьку частину українського села в творі:*

- а) «Алфавіт, чи буквар світу»;
- б) «Бесіда»;
- в) «Байка про котів»;
- г) «Всякому граду свій і права».

8. *Семен Юхимович Десницький (1740-1789) найбільше уваги в своїх дослідженнях приділяв:*

- а) інфляції;
- б) ренті;
- в) історичній появі приватної власності;
- г) вартості;
- д) ціні;
- ж) праці;
- з) заробітній платні.

9. *Видатному просвітителю Я.П. Козельському (1729-1795) належать праці:*

- а) «История государства российского»;
- б) «Государь и министр»;
- в) «Финансовый капитал»;
- г) «Засади теорії цінності господарських благ».

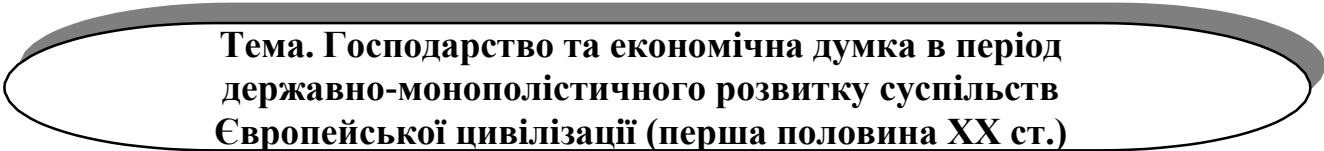
10. *Погляди поміщиків-кріпосників при обговоренні нового соборного уложення відстоювали:*

- а) Г. Полетика;
- б) Я. Козельський;

- в) З. Забела;
- г) Г. Короб'їн;
- д) Г. Божич;
- ж) А. Кондратьєв;
- з) М. Куликівський;
- к) всі відповіді вірні;
- л) всі відповіді не вірні;
- м) вірні відповіді а, в, д, ж, з;
- н) вірні відповіді б, г, ж, з;
- о) вірні відповіді а, б, в, г, д.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Тема. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.)

1. Автором теорії «ультраімперіалізму» був:

- а) Плеханов;
- б) Каменєв;
- в) Каутський.

2. Родоначальником ревізіонізму був:

- а) Плеханов;
- б) Бакунін;
- в) Бернштейн.

3. Книгу «Фінансовий капітал» в 1910 р. написав:

- а) Ленін;
- б) Маркс;
- в) Бернштейн;
- г) Енгельс
- д) Гільфердінг.

4. Під націоналізацією землі необхідно розуміти:

- а) передача в особисту приватну власність державної землі;
- б) відміна приватної власності на землю і перехід її у власність держави;
- в) знищення великої земельної власності шляхом передачі її в руки дрібних власників.

5. Суть теорії «Демократизація капіталу» полягає в:

- а) підтримці державою дрібного бізнесу;
- б) широкому поширенні дрібних акцій серед населення;
- в) дозволі державою займатися людині будь-яким видом бізнесу.

6. Першою спробою теоретичного осмислення ринкової економіки був:

- а) класицизм
- б) меркантилізм;
- в) лібералізм;
- г) кейнсіанство.

7. Як варто розглядати й оцінювати економічні вчення?

- а) із сучасних позицій;
- б) з погляду історичного аналізу економіки;
- в) з позицій поглядів, що домінували в той чи той час;
- г) з позицій нагромадження суспільством економічних знань і їх теоретичного аналізу.

8. На якому рівні становлення перебуває історія економічних знань?

- а) початковому;
- б) середньому;
- в) кінцевому.

9. Розрізняють такі рівні існування історії знань:

- а) погляди, вчення, теорія, думки;
- б) думки, вчення, теорія, погляди;
- в) теорія, погляди, думки, вчення;
- г) погляди, думки, вчення, теорія.

10. Напрямок економічної думки, сформований у 40-х рр. 20 ст. у Німеччині, що виступає на захист інтересів робітничого класу. В його основі лежать уявлення про вартість і додаткову вартість для обґрунтування неминучості перемоги соціалізації суспільства. Це:

- а) неоінституціоналізм;
- б) неолібералізм;
- в) марксизм;
- г) немає правильної відповіді.

Тема. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.).

1. *Інституціоналізм як течія економічної теорії виник:*

- а) в середині XX ст.;
- б) в кінці XVIII на поч. XX ст.;
- г) в кінці XIX на поч. XX ст.;
- д) на поч. XX ст.

2. *Крім соціальних інститутів за основу досліджень інституціоналізм бере:*

- а) індивідуальну психологію;
- б) народний характер;
- в) сексуальну поведінку людини;
- г) соціальну психологію народу;
- д) менталітет нації;
- ж) темперамент народу;
- з) рефлекс;
- і) інстинкти;
- й) всі відповіді вірні;
- к) всі відповіді не вірні;
- л) вірні відповіді б, ж, і;
- м) вірні відповіді б, в, д, з;
- н) вірні відповіді а, б, в, г.

3. *Торстейн Б. Веблен започаткував слідуєчий напрямок інституціоналізму:*

- а) соціально-правовий;
- б) емпіричний;
- в) соціально-психологічний;
- г) кон'юктурно-статистичний.

4. *Перу економіста У. Мітчела належать праці:*

- а) «Лекції про типи економічної теорії»;
- б) «Індустріальне суспільство»;
- в) «Математичні моделі циклу».

5. *Теорія суперіндустріалізму належать перу:*

- а) У. Ростоу;
- б) Р. Аропа;
- в) Ольвіна Тоффлера;

6. *Перу видатного вченого Дж. Гелбрейта належать праці:*

- а) «Нове індустріальне суспільство»;
- б) «Суспільство достатку»;

- в) «Гроші»;
- г) «Економічні теорії та цілі суспільства»;
- д) «Вік невпевненості»;
- ж) всі відповіді вірні;
- з) всі відповіді не вірні;
- к) вірні відповіді а, г;
- л) вірні відповіді г, д.

7. *Концепція постіндустріального суспільства належить:*

- а) У. Ростоу;
- б) Д. Беллу;
- в) Ж. Еллюлу;
- г) Ж. Фурастьє.

8. *Першою спробою теоретичного осмислення ринкової економіки був:*

- а) класицизм
- б) меркантилізм;
- в) лібералізм;
- г) кейнсіанство.

9. *До засновників «Історичної школи» в Німеччині в першій половині XIX ст. необхідно віднести:*

- а) Карла Кніса;
- б) Вільгельма Рошера;
- в) Бруно Гільдебранта.

10. *Канонізм - це:*

- а) економічне вчення;
- б) течія економічної думки;
- в) напрям економічної думки;
- г) економічні погляди

**Тема. Світове господарство та основні напрямки
економічної думки на етапі інформаційно-технологічної
революції (кінець XX – початок XXI ст.)**

1. *Сьогодення і майбутнє пізнають у єдності. Основа цього:*

- а) експеримент;
- б) практика;
- в) теорія.

2. *«План Маршалла» це:*

- а) програма підготовки до «холодної війни»;
- б) план фінансової допомоги США європейським країнам, потерпілим від наслідків Другої світової війни (окрім СРСР);
- в) доктрина „Америка для американців”
- г) програма післявоєнної демілітаризації економіки Японії.

3. *Концерни - це:*

- а) механічне та хаотичне об'єднання картелів, трестів і синдикатів;
- б) транснаціональні й міжнаціональні компанії;
- в) об'єднання трестів чи підприємств промисловості, транспорту, торгівлі й банківської сфери.

4. *До показників економічної ефективності не відноситься:*

- а) продуктивність праці;
- б) фондоддача;
- в) капіталоемність;
- г) матеріаловіддача;
- д) немає вірної відповіді

5. *Який із перерахованих елементів найбільш важливий для ринку.*

- а) загальне державне регулювання;
- б) ефективні профспілки;
- в) активна конкуренція на ринку?

6. *Що таке кредитні гроші:*

- а) це особлива форма позики, характерна процесу кредитування;
- б) це сукупність певних цінних паперів, випущених банком;
- в) це знаки вартості, що виникають на основі кредитної угоди.

7. *Формування економічної політики є результатом реалізації такої функції економічної теорії як:*

- а) практична;
- б) прогностична;
- в) виховна;
- г) методологічна.

8. *Поняття “економіка” означає:*

- а) народне господарство певної країни, групи країн або всього світу;
- б) сфера господарської діяльності людини, в якій створюються, розподіляються і споживаються життєві блага;
- в) економічна наука, що вивчає різноманітні економічні явища і процеси, які відбуваються в суспільстві;
- г) всі відповіді вірні;
- д) всі відповіді не вірні.

9. Відповідно до поглядів представників класичної політичної економії еластичність чисельності робітників за зарплатою становить:

- а) менше нуля;
- б) менше одиниці;
- в) дорівнює одиниці;
- г) дорівнює нулю;
- д) більше нуля;
- е) більше одиниці

10. Предметом вивчення політичної економії класики вважали сферу:

- а) виробництва споживання;
- б) виробництва і розподілу;
- в) виробництва, розподілу, обміну, споживання;
- г) розподілу й обміну.

**Тема. Економічний розвиток України в умовах
радянської економічної системи та його трактування в
економічній думці.**

1. Коли відбувся штучний голодомор проведений радянською владою:

- а) 1932-1933 рр.
- б) 1946-1947 рр.
- в) 1917-1918 рр.

2. На скільки млрд. Рейхсмарок за 1933-1938 зросли військові витрати:

- а) 19,4;
- б) 15,5;
- в) 20,7.

3. В якому році представники української інтелігенції утворили Центральну Раду:

- а) 1917;
- б) 1915;
- в) 1908.

4. Автором «Теорії ефективної конкуренції» є:

- а) Шумпетер;
- б) Маршал;
- в) Кейнс.

5. Країною, яка розпочала першу світову війну була:

- а) Німеччина.

- б) СРСР;
- в) Італія.

6. У першу світову війну в 1917 р. вдало вступила:

- а) Англія;
- б) Росія;
- в) США.

7. У 20-30 рр. XX ст. президентом США був:

- а) Рузвельт;
- б) Лінкольн;
- в) Рейган.

8. Автором праці «Економікс» є:

- а) Пол Сомуельсон;
- б) Лукас;
- в) Фрідмен.

9. Засновником англійського лібералізму є:

- а) Кейнс;
- б) Сміт;
- в) Хайєка.

10. Прихильниками кейсіанства в Англії були:

- а) Хансен, Харіс;
- б) Маркс, Енгельс.

11. Введення грошової одиниці гривні відбулося в:

- а) 1998р.;
- б) 1996р.;
- в) 1993р.

12. Верховна Рада затвердила “Основи національної економічної політики” в:

- а) вересень 1991р.;
- б) грудень 1992р.;
- в) березень 1992р.

13. Програма «Реформи заради добробуту» належить уряду:

- а) Кучма Л.;
- б) Кінах А.;
- в) Ющенко В.

14. Яка економіка становила значну загрозу для економічної безпеки держави?:

- а) закордонна;

- б) чиста;
- в) тіньова.

15. Які господарства заклали інституційну основу приватного господарювання?:

- а) особисті селянські господарства;
- б) власні металургійні заводи;
- в) сільськогосподарські кооперації.

16. Що лягло в основу програми «Реформи заради добробуту»?:

- а) розвиток торгівлі за кордоном;
- б) нарощування взаємодії різних галузей;
- в) нарощування темпів економічного зростання.

17. В результаті помаранчевої революції на початку 2005 р. прем'єр-міністром став:

- а) Ющенко В.;
- б) Тимошенко Ю.;
- в) Кучма Л.

18. До яких міжнародних організацій входить Україна?:

- а) ООН, СНД, СОТ, ГУАМ;
- б) СС, ООН, СОТ, АСЕАН;
- в) НАТО, СОТ, СНД, ГУАМ.

19. Україна стала членом СОТ у:

- а) 2000р.;
- б) 2008р.;
- в) 2005р.

20. Втрата доходів великих виробників на початку XX ст. була спричинена:

- а) низьким курсом гривні;
- б) кризовим станом в країні;
- в) завищенням оподаткування.

Тема. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)

1. Хто є засновниками «нової» класичної макроекономіки?

- а) Я.Крегель, Б.Моор;

- б) А.Ейхнер, К.Коулінг;
- в) Т.Сарджент, Р.Лукас.

2. *З чим пов'язаний термін «нова економіка»?*

- а) з науковими дослідженнями;
- б) з розвитком економіки;
- в) з поширенням Інтернету.

3. *Ідея М.Фрідмена про «природний рівень безробіття» має місце в:*

- а) теорії походження держави;
- б) теорії раціональних очікувань;
- в) теорії вартості.

4. *Кейнсіанська ортодоксія – це:*

- а) це найбільш типова, загальноновизнана, домінуюча та поширена теоретична складова цього напрямку, яка забезпечує його наукову визначеність, сформованість та сталість;
- б) одна з макроекономічних шкіл, закладених Джоном Кейнсом;
- в) напрям у політичній економії, що сформувався в 70-х роках XX століття внаслідок деякого оновлення кейнсіанства та інших течій, головним чином інституціоналізму.

5. *Міхал Калецькі був засновником:*

- а) неорікардіанського посткейнсіанства;
- б) калецькіанського посткейнсіанства;
- в) монетарного кейнсіанства.

6. *Неорікардіанське посткейнсіанство аналізує:*

- а) ринок капіталів;
- б) ринок послуг;
- в) ринок товарів через призму «витрат меню».

7. *Н.Калдор, Дж.Робінсон, П.Сраффа були представниками:*

- а) калецькіанського посткейнсіанства;
- б) монетарного кейнсіанства;
- в) неорікардіанського посткейнсіанства.

8. *Який напрям кейнсіанства продовжує традиції дослідження «грошової економіки»?*

- а) нове кейнсіанство;
- б) монетарне посткейнсіанство;
- в) неорікардіанське посткейнсіанство.

9. *Кейнсіанство – це:*

а) система філософських і математичних ідей і методів, зв'язаних з розумінням математики як сукупності «інтуїтивно переконливих» розумових побудов;

б) економічна теорія за якою кількість грошей в обігу є визначальним фактором формування господарської кон'юнктури та існує прямий зв'язок між зміною маси грошей в обігу та величиною валового й національного продуктів;

в) це сформований Дж.М. Кейнсом та його чисельними прихильниками і послідовниками напрям, об'єднаний визнанням нестабільності ринкової економіки та необхідності її державного регулювання.

10 Автор книги «Загальна теорія зайнятості, процента і грошей»:

а) Дж.М. Кейнс;

б) П.Семюелсон;

в) Б.Моор.

11. Хто вперше висунув тезу про становлення інформаційного суспільства:

а) Ф. Махлуп;

б) Т. Умсао;

в) Ф. Енгельс.

12. Хто є творцями "нової" класичної макроекономіки, заснованої на теорії раціональних очікувань:

а) Т. Сарджент і Р. Лукас;

б) Ф. Перру;

в) К.Маркс.

13. М.Калецький у своїх працях:

а) різко критикував неокласичні теорії ціноутворення;

б) займався розвитком сільського господарства;

в) вивчав меркантилізм.

14. Які типи фінансування існують за вченням Х.Мінські:

а) забезпечене фінансування, спекулятивне, «понці- фінансування»;

б) «понці-фінансування»; незабезпечене фінансування

в) «понці-фінансування»; кредиторське фінансування.

15. Несприятливий вибір, що це?

а) така ринкова ситуація, коли фінансується придбання далеко некресних ресурсів, товарів, активів;

б) така ринкова ситуація, коли фінансується придбання найкращих ресурсів, товарів, активів;

в) ситуація коли купуються тільки вибіркові товари.

16. *Хто започаткував концепцію гістересу (запізнювання)?*

- а) нові кейнсіанці;
- б) неокласичні інституціоналісти;
- в) монетаристи.

17. *Хто започаткував вчення про «економіку нерівноваги»?*

- а) Аксель Лейонхуфвуд;
- б) Сінді Вайнтрауб
- в) Міхало Калецький

18. *В яких роках сформувалося нове кейнсіанство?*

- а) 70-80 рр. 20ст.
- б) 30-40 рр. 20 ст.
- в) 20-30 рр. 20 ст.

19. *Що стало підґрунтям формування вчення монетарних кейнсіанців:*

- а) «теорія грошової економіки»;
- б) «теорія раціональних очікувань»;
- в) «теорія про народонаселення».

20. *Що таке радикальна політекономія:*

- а) трансформація економічної системи й гуманізація всіх сторін життя людини;
- б) розвиток торгівельних взаємовідносин;
- в) удосконалення фінансової системи країни.

21. *Першим завданням, що постало перед світом одразу після закінчення Другої світової війни, було?*

- а) відновлення зруйнованого господарства;
- б) конверсія гіпертрофованого військового виробництва на потреби розвитку в умовах миру;
- в) інше.

22. *В 50-60 рр. на заході сформувалася соціально-економічна система, яку вона мала назву?*

- а) соціальне ринкове господарство;
- б) традиційне ринкове господарство;
- в) інше.

23. *Соціально-економічна система поєднувала в собі?*

- а) розвинуту систему соціальних гарантій;
- б) принципи організації господарства;
- в) а і б.

24. *Що є найважливішою ознакою соціального ринкового господарства ?*

- а) стабілізація відносин між суб'єктами ринку на основі інтеграції;
- б) конкурентний характер;
- в) доступність практично всіх товарів і послуг для переважної більшості населення.

25. *Дайте визначення - змішана економіка - це?*

- а) галузь економічної науки, сферою інтересів якої є соціально-економічні відносини;
- б) економіка в якій активну роль відіграє держава, взаємодіючи з ринком;
- в) наука, яка вивчає взаємодію окремих економічних суб'єктів та досліджує механізм функціонування конкретних ринків.

26. *Дайте визначення - міжнародні економічні відносини - ?*

- а) відносини, що об'єктивно складаються між людьми, що беруть участь в суспільному виробництві;
- б) відносини, які виникають та існують між людьми з різних країн із приводу виробництва, обміну і споживання товарів, послуг та ідей;
- в) інше.

27. *Виробництво чого, стало пріоритетним в повоєнні часи?*

- а) аграрної техніки;
- б) воєнної техніки;
- в) нічого.

28. *Тягар війни в першу чергу позначався на робітниках, яким чином ?*

- а) карткова система;
- б) спекуляція;
- в) знецінення грошей.

29. *Що передбачала програма переходу до змішаної економіки в неоестатичному варіанті?*

- а) націоналізацію низки головних галузей промисловості;
- б) втілення елементів планування в управлінні економікою;
- в) прийняття соціально-орієнтованих законів.

30. *Що сталося з радянською системою планування народного господарства ?*

- а) вона вийшла на новий рівень;
- б) вона зруйнувалась;
- в) інше.

Перелік питань, які виносяться на підсумковий контроль знань:

1. Особливості первісного суспільства, його історико-економічна та археологічна періодизація.
2. Трипільська культура. Суспільство трипільської культури та особливості його господарської сфери.
3. Найдавніші пам'ятки економічної думки Давнього Єгипту та відображення в них господарських відносин.
4. Господарство храмових громад стародавніх шумерів. Закони Хаммурапі як пам'ятка економічної думки.
5. Виникнення середньовічних міст. Корпоративні форми відносин.
6. Комунальні революції. Роль середньовічного міста у розвитку товарно-грошових відносин.
7. Феодальне землеволодіння в Київській Русі і форми залежності в господарській сфері (холопи, закупи, рядовичі, смерди).
8. Феодальна роздробленість Київської Русі, її наслідки. Галицько-Волинська держава, її господарський розвиток.
9. Вплив Польщі та Литви на господарський розвиток українських земель. Форми феодального землеволодіння (вотчинна, державна).
10. Революція цін та її вплив на господарський розвиток країн Європи. Колоніалізм епохи первісного нагромадження капіталу.
11. Економічний розвиток країн Європи - Англії, Португалії та Іспанії - після отримання колоніальних здобутків.
12. Перехід від дрібного товарного до великого масового виробництва. Процес первісного нагромадження капіталу в країнах Європи.
13. Істотні зміни в господарстві країн під впливом первісного нагромадження капіталу.
14. Економічна думка періоду первісного нагромадження. Меркантилізм.
15. Промисловий переворот, його суть і значення для розвитку ринкового господарства. Формування інститутів ринкової економіки.
16. Економічне вчення А.Сміта та Д. Рікардо як перша спроба системного аналізу ринкової економіки.
17. Відображення особливостей розвитку ринкової економіки на початку XIX ст. представниками критичного напрямку та соціалістами - утопістами.
18. Історична школа в Німеччині.
19. Марксистська економічна теорія.
20. Особливості становлення ринкових відносин в США. Значення ліберальної економічної теорії Г.Ч. Кері в становленні капіталістичних відносин у країні.
21. Створення української козацької держави та особливості її господарства.
22. Економічна політика Б.Хмельницького й еволюція форм землеволодіння. Елементи меркантилізму в українській економічній думці.
23. Господарство Лівобережної України за часів Гетьманщини та у складі Російської імперії.
24. Розвиток ремесла. Виникнення нових міст, зростання міського населення та зародження мануфактурного виробництва.

25. Розвиток фільваркового господарства і народних промислів на Правобережній Україні.

28. Економічний занепад українського Закарпаття. Економіка Галичини та Буковини під владою Австрії.

29. Економічний занепад Англії та Франції наприкінці XIX ст.: причини та наслідки.

30. Зародження маржиналізму (Г. Госсен, Й.-Г. фон Тюнен). Австрійська та лозанська школи маржиналізму.

31. Промислове зростання Німеччини в кінці XIX ст. Соціальний напрямок політичної економії як передумова появи інституціоналізму.

32. США – реальний лідер світової економіки. Причини та фактори зростання американської економіки. Американська школа маржиналізму (Дж. Б. Кларк).

33. Кембриджська школа маржиналізму. Економічна теорія А. Маршалла.

34. Економічні причини та наслідки Першої світової війни. Дезорганізація структури економіки й світового ринку у роки війни.

35. Економічні аспекти Версальської угоди та післявоєнна криза.

36. Плани Дауеса та Юнга. Вплив цивілізаційних факторів на систему повоєнних економічних відносин.

37. “Велика депресія” 1929-1933 рр. та її вплив на розвиток країн Європейської цивілізації і США.

38. Основні напрямки економічної думки у 20-40 рр. XX ст. Інституціоналізм Т. Веблена, У. Мітчелла, Дж. Коммонза.

39. Теоретична система Дж.М.Кейнса. Теорія державного регулювання економіки, ефект мультиплікатора.

40. Розповсюдження кейнсіанства і його особливості в різних країнах.

41. Господарство Англії і Франції 30-х рр. XX ст. План економії Дж.Мея, “дирижизм” у Франції.

42. Світове господарство в роки Другої світової війни. Методи воєнно-господарського регулювання.

43. Економічне зростання у повоєнний період. Теорії економічного зростання.

44. “Економічне диво” в Японії

45. Економічне зростання у Німеччині. Л.Ерхард.

46. Стан та проблеми розвитку країн, що перебувають на стадії переходу від аграрної цивілізації до індустріальної.

47. Суперництво і переваги провідних економічних систем: американської та західноєвропейської.

48. Транснаціональні корпорації. Військово-промисловий комплекс та зростання воєнних витрат.

49. Зростання ролі інформації та знань як основного ресурсу господарської діяльності та перехід до інформаційно-технологічної революції. Зміна галузевої структури виробництва та структури зайнятості.

50. Зміна місця та ролі людини в сучасних виробничих процесах. Новий характер мотивації та стимулів діяльності людини в сучасних умовах. Зміна вартісних відносин у сучасному виробництві.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Базова

1. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / за ред. проф. С. І. Архієреєва, доц. Н. Б Решетняк – Х.: НТУ «ХПІ», 2010. – 336 с.
2. Історія економіки та економічної думки: від ранніх цивілізацій до початку ХХст.: навч.посібн. / В.В. Козюк [та ін.]; за ред. В.В.Козюка, Л.А. Радіонової.– К.: Знання, 2011. –582с.
3. Історія економіки та економічної думки: ХХ –початок ХХІ ст.: навч.посібн. / В.В. Козюк [та ін.]; за ред. В.В.Козюка, Л.А. Радіонової.– К.: Знання, 2011. –582с.
4. Історія економічних учень: Підр. / Л. Я. Корнійчук, Н. О. Татаренко, А. М. Поручник та ін.; За ред. Л. Я. Корнійчук, Н. О. Татаренко – К.:КНЕУ, 2001.
5. Краус Н.М. Історія економіки та економічної думки: структурно-логічні схеми, таблиці, малюнки: навч. посіб./ Н.М. Краус — К. : «Центр учбової літератури», 2014.—504с.
6. Леоненко П. М, Юхименко П. І. Економічна історія. Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2004.
7. О.В.Горбачевська, М.І.Хмелярчук, А.В.Стасишин Історія економіки та економічної думки у логічних схемах: навч.посібник / О.В.Горбачевська, М.І.Хмелярчук, А.В.Стасишин; за ред. к.ек.н, доц. О.В.Горбачевської. - К.: УБС НБУ, 2013.- 526 с.
8. Подолинський С. А. Вибрані твори / Упорядн. Л. Я. Корнійчук. – К.: КНЕУ, 2000.
9. Проскурін П. В. Історія економіки та економічних учень. Нариси економічної історії індустріальної цивілізації: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005.

Допоміжна:

1. Блауг М. Экономическая мысль в ретроспективе: Пер. с англ. – М: Дело Лтд, 1994.
2. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV– XVIII ст. – Т. 2: Ігри обміну. – К.: Основи, 1997.
3. Злупко С. М. Історія економічної теорії. – К.: Знання, 2005.
4. Корнійчук. Я. Історія економічної думки України: Навч. пос.– К.: КНЕУ, 2004.
5. Мак-Ніл Вільям. Піднесення Заходу. Історія людського суспільства. – К.: Ніка-Центр, 2002.
6. Маршалл А. Принципи економічної науки: Реф. підр. / Укладач Феценко В. М. – К.: АДС «УМК Центр», 2001.
7. Новітня історія України (1900-2000): Підручник / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. М. Литвин та ін. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Вища школа, 2002
8. Тимочко Я О. Економічна історія України. – К.: КНЕУ, 2005.
9. Туган-Барановський М. І. Політична економія. Курс популярний /Відп. ред. Т. І. Дерев'янкін. – К.: Наукова думка, 1994. Феценко В. М. Дослідження проблем становлення та розвитку ринкового господарства в працях економістів України другої половини ХІХ – початку ХХ ст. – К.: КНЕУ, 2003

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: [http:// www. rada.gov.ua/](http://www.rada.gov.ua/)
2. Ліга Бізнес Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.liga.net/>
3. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.nau.kiev.ua/>
4. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Українське право[Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ukrpravo.com/>
6. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу з:<http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.icps.kiev.ua>
8. Інститут економіки і прогнозування НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ief.org.ua>
9. Бібліотека імені В.Вернадського. [Електронний ресурс]. - Режим доступу з: <http://www.nbuv.gov.ua>